

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
Etapa județeană/a sectoarelor municipiului București
14 martie 2025
Clasa a VII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.
- Punctajul total este de 100 de puncte.

Citește fiecare dintre textele următoare pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A.

În fiecare vacanță de vară, atunci când ajung la Cluj, mai întâi mă așez la masă, pentru că drumul a fost lung, și mănânc: supă cu tăieței, pulpă de pui cu piure și prăjitura cu mere cu care mă așteaptă mama-mare. Mănânc repede, apoi ies pe balcon ca să văd câți copii sunt pe-afară, în spatele blocului. Oare sunt aceiași de anul trecut? Sau au mai apărut alții noi? Mă vor recunoaște după un an întreg în care nu ne-am văzut? Or să mai vrea să se joace cu mine?

La Cluj, am foarte mulți prieteni în spatele blocului, mai mulți decât la București. Poate și pentru că spatele blocului e altfel, mai frumos – există un părculeț cu o hintă* care, de multe ori, e stricată sau care se dă peste cap; din când în când vine un om s-o repare; la un moment dat au apărut și alte leagăne ca niște bărci în care încap câte patru copii. În părculeț, sunt mai multe bare de diferite mărimi pe care le folosim la *mâța pe coco* sau la Olimpiada noastră de gimnastică. [...]

La Cluj, spatele blocului e mai ceva ca-n stațiunile de pe litoral, lipsesc doar vânzătorii de vată de zahăr și de floricele, pe când la noi, la București, e doar o parcare mare, asfalt și câteva mașini.

— N-am prea văzut copii anul ăsta în spatele blocului, nu știu unde or fi plecat cu toții, îmi zice mama-mare.

— S-or fi mutat? Întreb eu cu spaimă.

Cea mai mare frică a mea din vacanța de la Cluj este că nu voi avea cu cine să mă joc. Fetele de la Petru Groza, adică verișoarele mele, or să vină abia peste două săptămâni, ce-o să fac eu până atunci? [...]

Au trecut două săptămâni de când sunt la Cluj, au venit și fetele de la Petru Groza, dormim toate trei înghesuite pe recamierul din camera mică, pentru că niciuna nu vrea să doarmă pe canapeaua din camera mare, unde mama-mare și tata-mare sforăie toată noaptea. Mama-mare sforăie subțirel ca o trompetă, tata-mare sforăie mai tare ca un trombon. La ora unsprezece fix, tata-mare ne spune să stingem veioza ca să facem economie la curent, iar eu mă necăjesc pentru că aș vrea să mai citesc. La Cluj, mereu îmi aduc câteva cărți noi, necitite, dar le termin repede, așa că, dacă nu mai am ce citi, reiau cărțile din biblioteca de aici, adică *Marile speranțe* și *Oliver Twist* de Charles Dickens, citesc chiar și *Pe drumuri de munte* de Calistrat Hogaș, care e foarte plicticoasă, pentru că are numai descrieri de peisaje. În cel mai rău caz, citesc cărți de bucate, care nu sunt tocmai rele, pentru că, citind, îmi pot imagina toate mâncărurile și prăjiturile de acolo. [...]

— Hai să jucăm *fața*! propune lancu.

Suntem doar șase copii, ceilalți au plecat acasă ca să mănânce de prânz.

— Nu putem să jucăm *fața*, zic eu. E ora de liniște!

Tata-mare abia dacă ne-a lăsat să mai ieșim afară, cu condiția să nu facem gălăgie; la Cluj, ora de liniște e în fiecare zi, există un anunț în scara blocului, chiar lângă cutiile poștale: „Vă rugăm, respectați ora de liniște, între 14 și 17. Administrația.” Și, pentru că tata-mare e administratorul, dacă noi, nepoatele lui, nu respectăm ce scrie în anunț, chiar am încurcat-o, pentru că toți vecinii vor da vina pe tata-mare, care ar trebui să fie exemplul pozitiv în bloc. La București, nu există oră de liniște, nici măcar noaptea, pe stradă trec mereu mașini, iar oamenii bocăne în pereți când au ei chef.

— Hai că n-o să facem gălăgie! spune din nou lancu. O să scuișăm pe mutește... uite, mă pun eu primul.

Erica joacă orice, eu și verișoarele mele suntem de acord, o să ne ascundem aproape, n-o să mergem până dincolo de complex, ca atunci când joacă vreo treizeci de copii. Uneori, când jucăm *fața*, mergem ca să ne ascundem atât de departe, încât uităm că jucăm *fața* și începem alte jocuri cu alți copii străini, de pe la alte blocuri. Mergem dincolo de complexul *Diana*, ne pierdem pe străduțele cu case și cu curți pline de verdeață, culegem margarete, trandafiri și flori din acelea cu petale mari, violete din gardul viu sau de prin grădinile oamenilor, ajungem până aproape de pădurea Becaș. Ne prinde seara pe coclauri, în tot cartierul miroase a vinete coapte pe aragaz, iar dealul Feleacului e mai albastru ca niciodată.

Adina Popescu, *Jocurile din spatele blocului*,
în vol. *Vine vacanța cu trenul din Franța*

*hintă – leagăn

B.

— Doamne Dumnezeule, de ce mi-ai tras o asemenea sperietură, domnișoară Pollyana? zise Nancy gâfâind când ajunse la stâncă.

Pollyana se dădu jos cu vădită părere de rău.

— Te-am speriat? Îmi pare nespus de rău. Dar, Nancy, nu trebuie să-ți fie niciodată frică! Atât tata, cât și doamnele de la Asistență s-au mai speriat la început când lipseam, până ce au observat că întotdeauna mă întorceam teafără acasă.

— Dar nici n-am știut că ai plecat, zise Nancy, luând copila de braț și zorind pe deal în jos. Nimeni nu te-a văzut când ai plecat. Spune-mi, pe unde te-ai furișat?... Poate pe acoperiș...

Pollyanna țopăia veselă în jurul ei.

— Chiar așa s-a întâmplat. Imaginează-ți, în loc să urc, am coborât pe copac.

Nancy se opri încremenită.

— Ceeee spui?

— Am ieșit pe fereastră și apoi am coborât pe copac.

— Sfinte Sisoe! strigă Nancy, grăbind iarăși pasul. Ce crezi că va zice mătușa ta dacă află de isprava asta?

— Chiar vrei să știi? Foarte bine, am să-i povestesc despre șotia mea și vei afla atunci ce va zice, făgădui micuța, plină de veselie.

— Doamne, iartă-mă! exclamă Nancy cuprinsă de panică. Nu, Doamne ferește, nu cumva să-i spui!

— De ce? Crezi că se va îngrijora? Întrebă tulburată Pollyana.

— Nu... da... sigur... bine, lasă... să nu ne mai gândim la asta acum. Nu țin cu tot dinadinsul să aflu ce va spune stăpâna, îngăimă Nancy, dorind s-o salveze pe Pollyanna de la o pedeapsă absolut sigură. Haide mai repede, trebuie să ne grăbim, am o mulțime de vase de spălat.

— Am să te ajut, promise fetița cu generozitate.

— Of, domnișoară Pollyanna..., oftă Nancy, înduioșată.

Un timp merseră în tăcere. Se întuneca tot mai repede, iar Pollyanna se sprijinea tot mai tare de brațul lui Nancy.

— Știi, îmi pare bine acum că te-am speriat. Dacă nu te speriam, nu veneai să mă cauți, șopti ea, înfiorându-se.

— Bietul mieluşel, probabil că ești foarte flămândă. Să știi însă că nu-ți pot oferi decât pâine și lapte pe care trebuie să le mănânci în bucătărie. Mătușa ta s-a supărat foarte tare că nu ai fost punctuală la cină, în sufragerie. Înțelegi, nu-i așa?

— Cum puteam să fiu și în sufragerie la cină când eram sus pe stâncă?

— Vezi, dânsa nu știa asta, spuse Nancy, stăpânindu-și cu greu râsul, crede-mă, zău că-mi pare rău că nu am voie să-ți dau decât pâine și lapte.

— Ba mie îmi pare foarte bine!

— Îți pare foarte bine? Cum așa?

— Știi, mie-mi plac pâinea și laptele, și apoi sunt bucuroasă că pot sta să le mănânc lângă tine. Când ai asemenea lucruri bune, nu e greu să fii mulțumit.

— Se pare că ești ușor de mulțumit... cu orice, spuse Nancy, mai mult oftând, amintindu-și de silința pe care și-o dăduse fetița spre a găsi acea mansardă oribilă drept frumoasă.

Pollyanna chicoti încetisor.

— Știi, asta-i din pricina jocului meu...

— Jocul tău?

— Da, jocul „mulțumirii”.

— Nu prea înțeleg...

— Ei bine, e vorba de un joc pe care tata m-a învățat să-l joc și e într-adevăr minunat, răspuse Pollyanna. Dintotdeauna am jucat cu el, vreau să spun de când eram foarte mică. Pe urmă, am vorbit despre el și doamnele de la Asistență, acum, îl joacă și ele. [...]

— Ce fel de joc e acesta? Eu nu mă prea pricep la jocuri.

Pollyanna râse din nou, dar apoi, brusc, oftă.

— Am început să-l joc odată cu sosirea unui butoiaș misionar... care conținea niște cârje.

— Cârje?

— Da, asta a fost. Știi, de mult îmi tot doream o păpușă și tata a cerut în scris asta. Când însă a sosit butoiașul, doamna care l-a trimis i-a răspuns tatii că n-avea nicio păpușă, ci doar niște cârje. Așa că le-a trimis, zicând că poate vor folosi vreodată unui copil bolnav. Așa am început să joc jocul...

— Nu văd cum ar putea fi vorba de un joc, în situația dată, zise Nancy cam supărată.

— Păi vezi, tocmai în asta constă jocul, să găsești în orice împrejurare ceva de care să te poți bucura, spuse Pollyanna extrem de serioasă. Deci, jocul a început odată cu primirea cârjelor...

— Na-ți-o frântă!... Ce prilej de bucurie poți găsi când primești cârje în locul unei păpuși pe care ți-o dorești de multă vreme?

Pollyanna bătu amuzată din palme.

— Firește că ai de ce te bucura! zise ea. Trebuie însă să mărturisesc cinstit că, la început, nici eu nu prea înțelegeam cum vine asta. Dar știi, Nancy, tata m-a învățat.

— Sper că ai să-mi explici și mie atunci, zise Nancy.

— Ei bine, poți fi bucuroasă că n-ai nevoie de cârje, spuse veselă fetița. E foarte simplu, trebuie doar să înțelegi.

— E... cam ciudat, spuse Nancy, privind-o pe Pollyanna cu teamă.

— Dar nu e ciudat deloc, e minunat, crede-mă, zise Pollyanna cu însuflețire. De atunci, tata și cu mine l-am jucat mereu. Cu cât ne mergea mai rău și ne era mai greu, cu atât ne plăcea mai mult jocul. E adevărat, câteodată este peste măsură să-l joci. [...]

— Domnișoară Pollyanna, eu nu m-am priceput niciodată prea bine la jocuri, dar, dacă vrei, îți făgăduiesc că am să încerc să joc cu tine acest joc minunat.

Eleanor H. Porter, *Pollyanna*,
traducere de Dana Prelipceanu

C.

Nevoia de joc

Apreciez jocurile bazate pe reguli prestabilite. De la fotbal și tenis la șah și Go, ele au un rol important și merită atenția tinerilor. Am însă în vedere jocurile care valorifică nevoia de libertate, de curiozitatea de a înțelege cele percepute prin simțuri și prin observație directă, nevoia de și dreptul la greșeală și eșec, fără a fi pedepsite. Este clar că orice copil de pe suprafața Pământului trece printr-o experiență similară. Acum mă voi referi la un alt joc, și el practicat, pe cât mi-am putut da seama, de toți copiii lumii: *jocul de-a v-ați ascunselea*. Acest joc nu face decât să imite un altul, pe care natura, lumea îl practică față de noi, la orice vârstă și de la începuturile omenirii. În tentativa noastră firească de a înțelege lumea, totul se întâmplă ca și cum lumea ne spune: „*cauți să mă înțelegi, dar eu mă ascund; și, cu cât lucrul pe care-l cauți este mai interesant, mai semnificativ, cu atât îl ascund mai bine și îl fac mai greu de găsit. Dar merită să-l cauți. Chiar fără rezultatul așteptat, căutarea îți va da satisfacții, care însă ar putea fi altele decât cele la care te-ai gândit inițial. Cauți ceva, nu-l găsești, dar găsești altceva; uneori mai interesant decât ceea ce căutai inițial*”. [...]

Căutarea se dovedește de multe ori mai importantă decât găsirea. Plăcerea de a urca un munte stă, în primul rând, în a savura fiecare moment al parcursului, chiar dacă nu ajungi în vârf. Mai este și un alt aspect, observat de Blaise Pascal: de multe ori, cauți ceea ce deja ai găsit. Așa se întâmplă, de exemplu, că, în matematică, multe teoreme sunt „găsite” mult înainte de a fi demonstrate; cazul teoremei lui Pitagora, găsite empiric mult înainte de Pitagora.

Dar dacă toată căutarea la care ne referim nu înseamnă nimic decât învățarea, descoperirea, invenția? Nevoia noastră de a înțelege lumea, de a ne înțelege pe noi. O căutare care trebuie să valorifice toate nevoile umane discutate anterior, dar și pe cele care urmează.

Solomon Marcus, *Zece nevoi umane*

SUBIECTUL I

20 de puncte

Scrie, pe foaia de concurs, numărul cerinței și litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Litera „i” transcrie numai vocale în fiecare cuvânt din seria:

- „chiar”, „niciodată”.
- „cutiile”, „chicoti”.
- „importantă”, „noi”.
- „prieteni”, „orice”.

2 puncte

2. Conține doar cuvinte compuse seria:

- „aragaz”, „dintotdeauna”.
- „câteva”, „vanzătorii”.
- „prestabilite”, „verdeață”.
- „recunoaște”, „mâncărurile”.

2 puncte

3. Sinonimele contextuale pentru cuvintele subliniate în secvența: „Atât tata, cât și doamnele de la Asistență s-au mai speriat la început când lipseam, până ce au observat că întotdeauna mă întorceam teafără acasă.” se află, în ordine, în seria:

- au ignorat, niciodată, maladivă.*
- au remarcat, mereu, nevătămată.*
- au remediat, întruna, zdravănă.*
- au controlat, continuu, întreagă.*

2 puncte

Scrie, pe foaia de concurs, răspunsurile la cerințele de mai jos:

4. Alcătuieste câte un enunț prin care să illustrezi polisemia verbului „a prinde”, utilizând alte două sensuri decât cel din secvența: „Ne prinde seara pe coclauri, în tot cartierul miroase a vinete coapte pe aragaz”. **2 puncte**
5. Construiește câte un enunț în care cuvintele subliniate în secvențele următoare să fie folosite cu sens figurat: „când ajunse la stâncă” și „Am ieșit pe ferastră și apoi am coborât pe copac”. **2 puncte**
6. Scrie un enunț în care verbul copulativ din enunțul „Dar dacă toată căutarea la care ne referim nu înseamnă nimic decât învățarea, descoperirea, invenția?” să aibă valoare predicativă și funcție sintactică de complement prepozițional. **2 puncte**
7. Menționează cazul fiecărui cuvânt subliniat în secvența: „Dar, Nancy, nu trebuie să-ți fie niciodată frică”. **2 puncte**
8. Transcrie predicatul din enunțul: „Am să te ajut, promise fetița cu generozitate”. **2 puncte**
9. Precizează funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în secvențele: „lumea îl practică față de noi, la orice vârstă și de la începuturile omenirii”. **2 puncte**
10. Rescrie corect următorul enunț: *Teoriile pe care le-am auzit exprimate aici, din punct de vedere al corectitudinii, sunt viabile toate.* **2 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

40 de puncte

Scrie, pe foaia de concurs, în enunțuri, răspunsurile pentru cerințele de mai jos:

1. Menționează, din textul A, două caracteristici ale spațiului din spatele blocului clujean. **6 puncte**
2. Explică, în 30-50 de cuvinte, importanța respectării unor reguli, așa cum reiese din textul A. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură morală a fetei, personajul din textul B, numind mijlocul de caracterizare prin care se evidențiază trăsătura ilustrată cu o secvență. **6 puncte**
4. Prezintă, în 50-70 de cuvinte, un element de conținut comun celor trei texte-suport. **6 puncte**
5. Crezi că jocul este o activitate adecvată oricărei vârste? Justifică-ți răspunsul, în 50-70 de cuvinte, valorificând textul B. **8 puncte**
6. Comentează, în 60-100 de cuvinte, secvența din textul C: „Căutarea se dovedește de multe ori mai importantă decât găsirea. Plăcerea de a urca un munte stă, în primul rând, în a savura fiecare moment al parcursului, chiar dacă nu ajungi în vârf”. **8 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

40 de puncte

Imaginează-ți că Pollyana, personajul din textul B, se întâlnește cu Erica, personajul din textul A, și o învață jocul „mulțumirii”.

Scrie un text narativ, de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare care a declanșat jocul. În redactarea textului, vei integra o secvență descriptivă, de minimum 60 de cuvinte, și o secvență dialogată, de patru – șase replici.

Vei primi **26 de puncte** pentru conținutul compunerii și **14 puncte** pentru redactare.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 200 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.